

8. zastavení – Horní náměstí (1)

RADNICE

Na obrázku je podoba původní radnice města, která vždy stávala na tomto místě již od 16. století. První písemné zmínky jsou z počátku století 17. Z těchto nejstarších zpráv je známo, že budova v červenci 1627 při dobývání města císařskými proti dánskému a stavovskému vojsku spolu s celým městem vyhořela. Nově byla vystavěna v letech 1638 až 1642. I když prameny hovoří o postavení radnice nové, je pravděpodobnější, že byly maximálně využity konstrukce původní renesanční stavby.

Tato jednopatrová budova s vysokou atikou a střední představenou vížkou, byla ve srovnání s jinými, snad i méně významnými městy budovou velmi skromnou jak rozměry, tak i architekturou. Dle písemných zpráv byla opravována ještě v letech 1701, 1765 a 1851.

K výstavbě nové radnice došlo po nástupu starosty Johanna Aulegka do úřadu v roce 1867. Tento někdejší městský stavitel vypracoval i návrhy nové stavby, kterou pak sám i realizoval. Nová radnice byla vysvěcena a otevřena v listopadu 1868.

Nová budova radnice svým pozdně klasicistním ztvárněním fasád a se zdůrazněnou pravidelností a symetrií působí téměř monumentálním dojmem.

Archivy dokumentují, že nebyla pouze radnicí. V přízemí byl umístěn poštovní úřad. V roce 1893, kdy byl do města zaveden telefon, byla v budově radnice zřízena i telefonní ústředna. Následně byla v přízemí situována i policejní služebna, poštovní a telegrafní úřad a také spořitelna.

Ze staré budovy radnice se zachoval jen kamenný barokní znak města, který je umístěn na stěně schodiště dnešní radnice.

SLOUP

„Morový“ sloup byl postaven v roce 1719 tehdejším majitelem panství knížetem Josefem z Lichtenštejna. Byl postaven na uchránění před morem, na který zemřelo koncem roku 1715 velké množství obyvatel.

Mory a epidemie byly časté. O větším počtu úmrtí se ve šternberských knihách nacházejí údaje již od 20. let 17. století. Příčinou byly pobělohorské válečné poměry. Nevíme, jaká opatření byla učiněna, je však dokladován nárůst dovozu a prodeje kuchyňské soli, na který měla obec monopol. Kuchyňská sůl tak byla rozdána jako preventivní opatření proti nákaze.

Další mor, který Šternberk zasáhl, je zaznamenán až při krátkodobém obsazení města Švédy v červnu 1642.

Ani postavení sloupu nepomohlo, neboť mor se roku 1734 vrátil a postihl široké okolí města. V roce 1742 přivlekli mor Sasové s pruským vojskem.

Náročná restaurace sloupu byla dokončena v roce 2007. Byla znovu obnovena plastická výzdoba. Opraveny byly čtyři shodné kamenné erby stavebníka sloupu knížete Josefa z Lichtenštejna, sochy světců sv. Karla Boromejského, sv. Josefa, sv. Šebestiána a sv. Rocha. Všechny sochy mají na podstavci určující nápis.

Nad nimi, na zužujícím se sloupu, zakončeném volutovou hlavicí s oblaky se vznáší nad náměstím plátkovým zlatem pozlacená socha Panny Marie Immaculaty.

Autorství sloupu dosud nebylo určeno. Vzhledem k výrazné stylové i kvalitativní odlišnosti soch světců a sochy Panny Marie lze předpokládat autorství dvou různých sochařů.